

Քողարկված դուրսբերումներ դուլարիզացված բանկային համակարգում. ավանդատուների վարքագծի վերլուծություն ֆինանսական և աշխարհաքաղաքական շուկերի պայմաններում

2025-12-09

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Քողարկված դուրսբերումներ դուլարիզացված բանկային համակարգում.
ավանդատուների վարքագծի վերլուծություն ֆինանսական և աշխարհաքաղաքական
շուկերի պայմաններում

Աշխատանքային փաստաթուղթ ԱՓ-2025-06

Թաթուլ Հայրունի, Մանե Փիրումյան, Ալեքսանդր Շիրխանյան

Համառոտագիր

Այս հոդվածը վերլուծում է ավանդատուների վարքագիծը Հայաստանում տեղի ունեցած երկու շուկերի ընթացքում: Հետազոտության մեջ ուսումնասիրվել են ավանդների վաղաժամ դուրսբերումների դինամիկան 2014թ. փոխարժեքի շուկի, ինչպես նաև 2020թ. աշխարհաքաղաքական շուկի ընթացքում: Երկու դրվագներն էլ բնութագրվում են ավանդների զգալի արտահոսքով չնայած նրան, որ բանկային համակարգում որևէ բանկ վճարունակության խնդիր չի ունեցել: Վերլուծությունը թույլ է տալիս գնահատել արժույթային պորտֆելի ազդեցությունը վաղաժամ դուրսբերման հավանականության վրա: Բացի այդ, ուսումնասիրվում է բանկի հետ փոխկապակցված անձանց վարքագիծը շուկերի ընթացքում: Օգտագործվել են երկրի ավանդային պորտֆելի ավելի քան 60 տոկոսը ընդգրկող տվյալներ: Արդյունքները ցույց են տալիս, որ ՀՀ ավանդների երաշխավորման համակարգի առկայությունը արդյունավետորեն հակազդում է ավանդների վաղաժամ դուրսբերմանը: Փոխկապակցված անձինք, չնայած ապահովագրական ծածկույթից դուրս մնալու հանգամանքին և տեղեկատվական առավելությանը, չեն ցուցաբերում որևէ տարբերակված վարքագիծ և չեն լքում բանկային համակարգը: Նախորդ ճգնաժամի

փորձառությունը նվազեցնում է հետագա շուկերի ժամանակ ավանդների վաղաժամ դուրսբերման հավանականությունը, իսկ երկու արժույթով ավանդ ունեցող ավանդատուները համեմատաբար ավելի հաճախ են դադարեցնում դրամային պայմանագրերը՝ հաշվի առնելով փոխարժեքի արժեզրկման ռիսկը շուկերի ժամանակ:

[Քողարկված դուրսբերումներ դոլարիգացված բանկային համակարգում.
ավանդատուների վարքագծի վերլուծություն ֆինանսական և
աշխարհաքաղաքական շուկերի պայմաններում](#)